

**Міністерство внутрішніх справ
Харківський національний університет внутрішніх справ
Кримінологічна асоціація України**

*20-річчю заснування
Харківського національного університету внутрішніх справ
присвячується*

**АКТУАЛЬНІ СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ
КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА ТА КРИМІНОЛОГІЇ
У СВІТЛІ РЕФОРМУВАННЯ
КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
Міжнародної науково-практичної конференції
23 травня 2014 року**

Том I

Харків 2014

УДК343.2(477)(075.8)
ББК67.9(4УКР)305
А43

*Друкується відповідно до доручення
Харківського національного університету внутрішніх справ
від 17.02.2014 року, №18*

Актуальні сучасні проблеми кримінального права та кримінології у світлі реформування кримінальної юстиції : Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції [23 травня 2014 року, м. Харків] / МВС України ; Харківський нац. ун-т внутр. справ ; Кримінологічна асоціація України. – Том I. – Х. : ХНУВС, 2014. – 328 с.

Матеріали науково-практичної конференції висвітлюють широке коло актуальних проблем наук кримінального права та кримінології у світлі трансформації національної правової системи та кримінальної юстиції в цілому.

У першому томі представлені наукові повідомлення вчених, фахівців з кримінального права та кримінології, здобувачів, ад'юнктів, аспірантів та слухачів, присвячені проблемам протидії злочинності та боротьби з нею, забезпечення громадського порядку, удосконалення національного законодавства, його наближення до кращих європейських стандартів.

Для науковців, працівників правоохоронних органів, правників, аспірантів, ад'юнктів, здобувачів вищих навчальних закладів України та зарубіжних країн, а також усіх, хто цікавиться проблемними питаннями кримінальної юстиції.

УДК343.2(477)(075.8)
ББК67.9(4УКР)305

Публікації наведено в авторській редакції.

**Оргкомітет не завжди поділяє погляди
авторів публікацій.**

© Харківський національний університет внутрішніх справ, 2014
© Кримінологічна асоціація України, 2014

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА У СВІТЛІ РЕФОРМУВАННЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ	10
Беніцький Андрій Сергійович ПИТАННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ЗАЗДАЛЕГІДЬ ОБІЦЯНОГО НЕПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ЗЛОЧИН	10
Васильєв Андрій Анатолійович, Пироженко Олександр Сергійович ДО ПИТАННЯ ПРО КРИМІНАЛІЗАЦІЮ ПУБЛІЧНОГО ЗАПЕРЕЧЕННЯ ЧИ ВИПРАВДАННЯ ЗЛОЧИНІВ ФАШИЗМУ (СТ. 436-1 КК УКРАЇНИ)	17
Вознесенська Олена Володимирівна СПІВВІДНОШЕННЯ ПОНЯТЬ «ВИКРАДЕННЯ» ТА «ГРАБІЖ».....	22
Воронин Вячеслав Николаевич О РОЛИ ПРИНЦИПОВ ПРИ НАЗНАЧЕННИИ НАКАЗАНИЯ.....	24
Воскресенська Ірина Владиславівна КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПРИМУШУВАННЯ ДО ВСТУПУ В СТАТЕВИЙ ЗВ'ЯЗОК У ІСТОРИКО-ПРАВОВОМУ АСПЕКТИ	28
Гладун Олександр Зіновійович ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНФІСКАЦІЇ ГРАЛЬНОГО ОБЛАДНАННЯ.....	31
Головчак Мар'ян Михайлович ДАВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ДО ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ ЗАХОДІВ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОГО ХАРАКТЕРУ: НЕДОЛІКИ ТА ПЕРЕВАГИ МАЙБУТНЬОЇ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ НОРМИ	35
Горбаченко Павло Анатолійович ВИЗНАЧЕННЯ ПРЕДМЕТУ КОНТРАБАНДИ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ, ПСИХОТРОПНИХ РЕЧОВИН, ЇХ АНАЛОГІВ ЧИ ПРЕКУРСОРІВ АБО ФАЛЬСИФІКОВАНИХ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ.....	39
Дорохина Юлия Анатольевна УГОЛОВНАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ЗА ПРЕСТУПЛЕНИЯ ПРОТИВ СОБСТВЕННОСТИ, СОВЕРШАЕМЫЕ ПУТЕМ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ КОМПЬЮТЕРНОЙ ТЕХНИКИ, ПО ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВУ ЗАРУБЕЖНЫХ СТРАН.....	45
Єднак В'ячеслав Михайлович СЛІДЧИЙ СУДДЯ ЯК СУБ'ЄКТ ПОСТАНОВЛЕННЯ СУДДЕЮ (СУДДЯМИ) ЗАВІДОМО НЕПРАВСУДНОГО ВИРОКУ, РІШЕННЯ, УХВАЛИ АБО ПОСТАНОВИ (СТАТТЯ 375 КК УКРАЇНИ).....	49

Житний Олександр Олександрович КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ЛЮДЯНОСТІ (НАЦІОНАЛЬНО-ПРАВОВИЙ ВИМІР).....	51
Загинеї Зоя Аполлінаріївна ПРОБЛЕМИ СПІВВІДНОШЕННЯ СТАТТІ 368 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ ТА ЧАСТИНИ 2 СТАТТІ 172-5 КОДЕКСУ УКРАЇНИ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ	56
Казначеева Дар'я Володимирівна ПРАВОВІ НАСЛІДКИ ЗАСТОСУВАННЯ УМОВНО-ДОСТРОКОВОГО ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ ЗА КРИМІНАЛЬНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ	60
Каторкін Роман Анатолійович АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ В УКРАЇНІ	65
Кісілюк Едуард Миколайович ДО ПИТАННЯ ПРО КРИМІНАЛЬНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПЕРЕВИЩЕННЯ ВЛАДИ АБО СЛУЖБОВИХ ПОВНОВАЖЕНЬ	68
Кочедыков Сергей Сергеевич, Санайлов Тимур Андреевич ЄДИНСТВО ПРЕДМЕТА УГОЛОВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ	70
Лантінов Ярослав Олександрович ПРО АКТУАЛЬНІСТЬ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМ КРИМІНАЛЬНО- ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ОСНОВ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА УКРАЇНИ	76
Локтіонова Вікторія Володимирівна ДО ПИТАННЯ ПРО ВСТАНОВЛЕННЯ ПОКАРАННЯ ЗА ЕКСТРЕМІЗМ	80
Мандро Олег Вікторович ВИЗНАЧЕННЯ ПРЕДМЕТУ ЗЛОЧИНУ В СТАТТІ 378 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ	85
Маньковський Леонід Костянтинович СУПЕРЕЧЛИВІ ПИТАННЯ ПРИЗНАЧЕННЯ НЕПОВНОЛІТНІМ ПОКАРАННЯ НИЖЧЕ ВІД НАЙНИЖЧОЇ МЕЖІ, АБО ПЕРЕХІД ДО ІНШОГО, БІЛЬШ М'ЯКОГО ВИДУ ПОКАРАННЯ.....	88
Марадіна Юлія Сергіївна РІШЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ ЯК НОРМАТИВНИЙ ФАКТОР СОЦІАЛЬНОЇ ОБУМОВЛЕНОСТІ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА КАТУВАННЯ.....	92
Мельник Руслан Іванович ОКРЕМІ ПИТАННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ЗАВІДОМО НЕЗАКОННОГО ЗАТРИМАННЯ.....	95
Мельніченко Максим Ігорович ПІДКУП СВДКА, ПОТЕРПІЛОГО ЧИ ЕКСПЕРТА ЯК СУСПІЛЬНО НЕБЕЗПЕЧНЕ ДІЯННЯ (СТАТТЯ 386 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ)	98

Митрофанов Ігор Іванович КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОТИДІЇ ЧИ КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА КОНКРЕТНИЙ ЗЛОЧИН?	101
Мостепанюк Людмила Олександрівна НОВІ МОЖЛИВОСТІ УМОВНО-ДОСТРОКОВОГО ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ В ЗАКОНОТВОРЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ	106
Мошенська Вікторія Олександрівна ІСТОРИКО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА УМИСНЕ ВБИВСТВО ОСОБИ ЧИ ЇЇ БЛИЗЬКОГО РОДИЧА У ЗВ'ЯЗКУ З ВИКОНАННЯМ ЦІЄЮ ОСОБОЮ СЛУЖБОВОГО АБО ГРОМАДСЬКОГО ОБОВ'ЯЗКУ В УКРАЇНІ	110
Павликовський Віталій Іванович УГОЛОВНО-ПРАВОВІ ГАРАНТІЇ СВОБОДИ СЛОВА (СРАВНІТЕЛЬНО-ПРАВОВОЙ АНАЛІЗ)	115
Політова Анна Сергіївна КРИМІНАЛЬНІ ПРОСТУПКИ ЯК СКЛАДОВА КОНЦЕПЦІЇ РЕФОРМУВАННЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ	121
Процюк Олег Володимирович, Литвин Павло Сергійович СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА СКЛАДУ ЗЛОЧИНУ «РОЗГОЛОШЕННЯ ВІДОМОСТЕЙ ПРО ПРОВЕДЕННЯ МЕДИЧНОГО ОГЛЯДУ НА ВИЯВЛЕННЯ ЗАРАЖЕННЯ ВІРУСОМ ІМУНОДЕФІЦИТУ ЛЮДИНИ ЧИ ІНШОЇ НЕВИЛКОВНОЇ ІНФЕКЦІЙНОЇ ХВОРОБИ»	126
Ребенко Сергій Миколайович СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВА ОБУМОВЛЕНІСТЬ КРИМІНАЛЬНО- ПРАВОВОЇ ЗАБОРОНИ НЕЗАКОННОГО ЗАВОЛОДІННЯ ҐРУНТОВИМ ПОКРИВОМ (ПОВЕРХНЕВИМ ШАРОМ) ЗЕМЕЛЬ	128
Северин Оксана Олександрівна, Волошин Вадим Сергійович ЗАСТОСУВАННЯ ІНСТИТУТУ ЗАСУДЖЕННЯ З ВИПРОБУВАННЯМ ЩОДО ЗАСУДЖЕНИХ ЧОЛОВІКІВ, ЯКІ Є САМОТНИМИ БАТЬКАМИ	132
Семенов Ігор Володимирович ДО ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ЗМІСТУ ТА ЗНАЧЕННЯ «ЗЛІСНОСТІ» ЯК ОЗНАКИ ЗЛОЧИНУ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТ. 164 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ	137
Сингаївська Інна Володимирівна ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЩОДО НЕЗАКОННО ОДЕРЖАНИХ ЧИ ПІДРОБЛЕНИХ МАРОК АКЦИЗНОГО ПОДАТКУ ТА ГОЛОГРАФІЧНИХ ЗАХИСНИХ ЕЛЕМЕНТІВ	141

Старовойтова Юлія Геннадіївна ОЗНАКИ ACTUS REUS ЗА КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОМ АНГЛІЇ	143
Ткачук Юрій Олександрович СТУПІНЬ ВИЗНАЧЕННЯ ПОКАРАНЬ У КРИМІНАЛЬНО- ПРАВОВИХ САНКЦІЯХ	147
Триньова Яна Олегівна БІОЕТИЗАЦІЯ СИСТЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА УКРАЇНИ – ОСНОВА РЕФОРМУВАННЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ.....	150
Філей Юрій Володимирович ФОРМАЛЬНИЙ АБО ФОРМАЛЬНО-МАТЕРІАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО ПОНЯТТЯ ЗЛОЧИНУ: ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ.....	154
Флоря Васильй Николаевич ВРАЧЕБНЫЕ ОШИБКИ С ТЯЖКИМИ ПОСЛЕДСТВИЯМИ – НЕОСТОРОЖНЫЕ ВРАЧЕБНЫЕ ПРЕСТУПЛЕНИЯ.....	156
Харитоновна Олена Володимирівна КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО, ЗАКОНОДАВСТВО ТА НАУКА: ПИТАННЯ ВЗАЄМОДІЇ	161
Храмцов Олександр Миколайович ЩОДО ОЗНАК ОСОБЛИВОЇ ЖОРСТОКОСТІ ЗЛОЧИНУ	165
Цимідан Петро Петрович ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ КРИМІНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЗАЛИШЕННЯ В НЕБЕЗПЕЦІ.....	169
Чус Оксана Володимирівна ЩОДО ДЕКРИМІНАЛІЗАЦІЇ ДЕЯКИХ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ ВЛАСНОСТІ	172
Шаблистий Володимир Вікторович СТАТТЯ 120 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ ПОТРЕБУЄ УДОСКОНАЛЕННЯ	177
Шиян Дмитро Сергійович АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ВІДБУВАННЯ З ВИПРОБУВАННЯМ ДОДАТКОВОГО ПОКАРАННЯ У ВИДІ ПОЗБАВЛЕННЯ ПРАВА ОБІЙМАТИ ПЕВНІ ПОСАДИ АБО ЗАЙМАТИСЯ ПЕВНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ	180
Шиян Ольга Юрїївна АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ХУЛІГАНСТВА, ВЧИНЕНОГО ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ПРЕДМЕТА, СПЕЦІАЛЬНО ПРИСТОСОВАНОГО АБО ЗАЗДАЛЕГІДЬ ЗАГОТОВЛЕНОГО ДЛЯ НАНЕСЕННЯ ТІЛЕСНИХ УШКОДЖЕНЬ	185
Шульга Андрій Михайлович ОСОБЛИВОСТІ ПРЕДМЕТНОГО СКЛАДУ ЗЕМЕЛЬНИХ ЗЛОЧИНІВ	190

РОЗДІЛ 2

СУЧАСНІ ПИТАННЯ КРИМІНОЛОГІЇ У СВІТЛІ

РЕФОРМУВАННЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ 194

Веприцький Роман Сергійович

РЕГУЛЯТОРНІ ОРГАНИ ЯК СУБ'ЄКТИ ПРОТИДІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ
ЗЛОЧИННОСТІ 194

Гайдай-Бандурка Ірина Олександрівна

ПОПЕРЕДЖЕННЯ ЗЛОЧИННОСТІ СЕРЕД НЕПОВНОЛІТНІХ:
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ..... 198

Горшков Дмитро Вікторович

НЕЗАКОННЕ ЗАВОЛОДІННЯ ТРАНСПОРТНИМ ЗАСОБОМ:
АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ..... 201

Кашкаров Алексей Александрович

ПСИХОЛОГИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ЛИЧНОСТИ ПРЕСТУПНИКА,
СОВЕРШИВШЕГО КОРЫСТНОЕ ПРЕСТУПЛЕНИЕ..... 206

Крепаков Ігор Олегович

ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ПОПЕРЕДЖЕННЯ ЗЛОЧИНІВ»..... 211

Леоненко Тетяна Євгенівна

ПРИЧИНИ ТА УМОВИ ВЧИНЕННЯ ЗЛОЧИНІВ З МОТИВУ
РЕЛІГІЙНОЇ НЕНАВИСТІ АБО ВОРОЖНЕЧІ 214

Лисюк Аліна Олександрівна

МАТЕМАТИЧНИЙ ПІДХІД ДО ВИЗНАЧЕННЯ КРИМІНОЛОГІЧНОЇ
ЕФЕКТИВНОСТІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО АКТУ: СУТНІСТЬ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ 219

Литвинов Олексій Миколайович

ПРОТИДІЯ ЗЛОЧИННОСТІ ЯК СОЦІАЛЬНИЙ ФЕНОМЕН..... 221

Медицький Ігор Богданович

ПОЛІТИЧНА КОНФРОНТАЦІЯ В УКРАЇНІ: КРИМІНОГЕННІСТЬ
ПРОЯВІВ 226

Миронюк Дмитро Миколайович

ФОРМАЛЬНО-ЛОГІЧНІ ТА ТЕХНІКО-ЮРИДИЧНІ КРИТЕРІЇ
КРИМІНОЛОГІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРАВОВОГО
РЕГУЛЮВАННЯ 231

Нежурбіда Сергій Ігорович

ЛЮДИНА ЯК НОСІЙ ПОТРЕБ – ЦЕНТРАЛЬНА КАТЕГОРІЯ
СУЧАСНИХ ТЕОРІЙ ПРИЧИН ЗЛОЧИННОСТІ..... 235

Орлов Юрій Володимирович

ПОЛІТИЧНА ЗЛОЧИННІСТЬ – МЕТАІДЕОЛОГІЧНИЙ ФЕНОМЕН
ЧИ ПРОДУКТ ДЕІДЕОЛОГІЗАЦІЇ СУСПІЛЬНОГО РОЗВИТКУ? 239

Петрова Ольга Валентиновна

ПСИХОЛОГИЯ ВОССТАНОВИТЕЛЬНОГО ПРАВОСУДИЯ
КАК СРЕДСТВА ПРОТИВОДЕЙСТВИЯ ПРЕСТУПНОСТИ..... 243

Прищенко Геннадій Миколайович ПРОФІЛАКТИКА ОВС ПРАВОПОРУШЕНЬ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ.....	248
Рудой Катерина Миколаївна КООРДИНАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРОКУРАТУРИ ЩОДО ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ ТА КОРУПЦІЇ.....	252
Філоненко Ганна Михайлівна ОСОБЛИВОСТІ ЖІНОЧОЇ ЗЛОЧИННОСТІ У СІМЕЙНО-ПОБУТОВІЙ СФЕРІ.....	254
Христич Інна Олександрівна ПРОТИДІЯ ЛАТЕНТНІЙ ВІКТИМІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ – ОДИН ІЗ НАПРЯМІВ РЕФОРМУВАННЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ.....	257
Щербакова Альона Костянтинівна ПРО МЕХАНІЗМ ЗЛОЧИННОЇ ПОВЕДІНКИ.....	260
РОЗДІЛ 3	
ОКРЕМІ ПИТАННЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ ТА ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	265
Автухов Костянтин Анатолійович ОГЛЯД ЗМІН ДО КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ ЩОДО АДАПТАЦІЇ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ЗАСУДЖЕНОГО ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ.....	265
Алексеева-Процюк Діана Олександрівна, Процюк Олег Володимирович ОСОБЛИВОСТІ КВАЛІФІКАЦІЇ ТА РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ СМЕРТЮ ЛЮДИНИ В РОЗРІЗІ ВПРОВАДЖЕННЯ НОВОГО КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА.....	269
Двойніков Олексій Олександрович ПРЕВЕНЦІЯ ПОДАЛЬШОГО ЗЛОЧИННОГО СПРЯМУВАННЯ ПРИ ЗАКРИТТІ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ У КРИМІНАЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ.....	272
Дубчак Людмила Николаевна, Косьмий Елена Михайловна,	277
ДОЛЖЕН ЛИ ОБРАЗ ПЕНИТЕНЦИАРНОЙ СИСТЕМЫ БЫТЬ ОБРАЗЦОВЫМ: ФИЛОСОФСКИЙ АНАЛИЗ.....	277
Колодяжний Максим Геннадійович ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ В УКРАЇНІ.....	281
Котляров Иван Дмитриевич СЕРВИСНЫЙ ВЗГЛЯД НА ФУНКЦИИ УГОЛОВНО- ИСПОЛНИТЕЛЬНОЙ СИСТЕМЫ.....	285

Лисенко Андрій Миколайович, Шишкін Анатолій Олександрович ОКРЕМІ ПИТАННЯ ВЗАЄМОДІЇ ПІДРОЗДІЛІВ ДСБЕЗ З ІНШИМИ СЛУЖБАМИ ОВС ПІД ЧАС БОРОТЬБИ З ОДЕРЖАННЯМ НЕПРАВОМІРНОЇ ВИГОДИ СЛУЖБОВОЮ ОСОБОЮ.....	290
Любімова Світлана Юріївна СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЮРИСДИКЦІЙНИХ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРОВАДЖЕНЬ У СФЕРІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	294
Московець Валерій Іванович ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ЧЛЕНІВ ГРОМАДСЬКИХ ФОРМУВАНЬ З ОХОРОНИ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ.....	298
Музичук Олександр Миколайович ФОРМИ КОНТРОЛЮ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ: УТОЧНЕННЯ ПОНЯТТЯ, ВИДІВ ТА ОСОБЛИВОСТЕЙ.....	300
Навроцька Віра Вячеславівна ДОПИТ ПІД ПРИСЯГОЮ ТА ЛЖЕСВІДЧЕННЯ	304
Певна Олена Віталіївна ОКРЕМІ АСПЕКТИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРЕДСТАВНИЦТВА ІНТЕРЕСІВ ОСОБИ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ.....	308
Рибалка Наталія Олегівна КООРДИНАЦІЯ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ФУНКЦІЯ ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ.....	312
Рибалко Володимир Орестович ВІДМОВА У ЗАТВЕРДЖЕННІ УГОДИ ПРО ВИЗНАННЯ ВИНУВАТОСТІ ЗА ВІДСУТНОСТІ ФАКТИЧНИХ ПІДСТАВ ДЛЯ ВИЗНАННЯ ВИНИ.....	315
Синчук Василь Людвигович АДМІНІСТРАТИВНІ ПРОЦЕДУРИ ЗДІЙСНЕННЯ КОНТРОЛЮ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ.....	318
Сіц Дмитро Олександрович ПРАВОВА ОЦІНКА НЕФОРМАЛЬНИХ РАДИКАЛЬНО НАЛАШТОВАНИХ МОЛОДІЖНИХ УГРУПОВАНЬ.....	321
Топчий Наталія Валеріївна ВЗАЄМОДІЯ ОРГАНІВ КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ З ПРАВООХОРОННОЮ СИСТЕМОЮ	324

виплачені чи компенсовані у повному обсязі за рахунок коштів відповідного місцевого бюджету з наступним стягненням цієї суми з винних осіб у встановленому законом порядку [2].

Вважаємо, що вказані виплати варто було б проводити за рахунок коштів державного бюджету, які виділяються на утримання органів міліції. Адже члени добровільних громадських формувань з охорони громадського порядку беруть участь у виконанні правоохоронної функції держави. Можливі загрози їх здоров'ю також пов'язані із підтриманням правопорядку, що є завданням правоохоронних органів.

На нашу думку, соціальний захист членів громадських формувань з охорони громадського порядку варто розглядати як систему певних економічних і юридичних гарантій та пільг, спрямованих на забезпечення діяльності громадян, які добровільно беруть участь у сприянні та підтриманні правопорядку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону : закон України від 22 червня 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 40. – Ст. 338
3. Венедиктов В. С. Статус працівника ОВС України як державного службовця : [наук.-практ. пос.] / В. С. Венедиктов. – Х. : Вид-во НУВС, 2003. – 188 с.
4. Петухов В. А. Особливості соціально-правового захисту працівників ОВС при проходженні практики та стажування / В. А. Петухов // Право і Безпека. – 2002. – № 4. – С. 125–131.

Музичук Олександр Миколайович,

начальник факультету підготовки фахівців для підрозділів слідства
Харківського національного університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, професор

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ: УТОЧНЕННЯ ПОНЯТТЯ, ВИДІВ ТА ОСОБЛИВОСТЕЙ

Контроль за діяльністю правоохоронних органів у межах окремих наукових робіт досліджували: Борець Л. В., Братель С. Г., Грохольський В. Л., Гусаров С. М., Гуславський В. С., Денисюк С. Ф., Доронін І. М., Заросило В. О., Клюєв О. М., Кобринський В. Ю., Комзюк А. Т., Кузьменко О. А., Куракін О. М., Марков В. В., Новіков В. В., Павленко Р. М., Пахомов В. В., Самодзен М. В., Троханенко І. І., Хилько Ю. Ю., Хольченков О. М., Юлдашев О. М. та

інші автори. Що стосується *форм контролю* за діяльністю правоохоронних органів, то у законодавстві та науковій літературі відсутній загально узгоджений підхід, підтвердженням чого є визначення різного їх переліку, ототожнення їх, у більшій мірі з методами контролю, в меншій із напрямками, засобами, заходами та видами контролю.

Тлумачні словники визначають *форму* за допомогою таких слів, як: «зовнішній вияв» (вигляд), «сукупність прийомів», «спосіб здійснення», які також використовуються і для з'ясування сутності та розкриття змісту таких термінів як «методи контролю», «напрями контролю», «засоби контролю», «заходи контролю».

На мою думку, беручи до уваги те, що близькі за змістом до слова «форма» слова «прийом», «спосіб», «захід», мають характерне їм зовнішнє вираження, найбільш узагальнюючим серед них є все ж таки термін «форма», який ми обираємо для подальшої характеристики *форм контролю* за діяльністю правоохоронних органів. Крім того, беззаперечним з нашої точки зору є те, що форми такого контролю (перевірка, ревізія, нагляд, інвентаризація тощо) реалізуються за допомогою як загальних, так і спеціальних для конкретної форми методів (способів, прийомів, заходів), які пропонуємо розглядати як синоніми.

Аналіз законодавчих та підзаконних актів, які регламентують різні види контролю, надав змогу виявити спільні для них недоліки, серед яких: присвячення окремих статей регламентації методів а не *форм контролю*, перші з яких є похідними від останніх; відсутність комплексного закріплення *форм контролю* (за винятком лише Митного кодексу України); відсутність чіткого розмежування між формами, методами та заходами контролю; ототожнення *форм контролю* між собою; визначення переліку *форм контролю* під різними назвами.

Надзвичайно велика кількість *форм контролю* обумовлює необхідність у визначенні їх загальних ознак та практично значимих критеріїв їх класифікації. Зокрема, до *загальних ознак форм контролю* пропонуємо віднести такі:

1. За їх допомогою суб'єкт контролю реалізує надані йому контрольні повноваження. Чим ширші такі повноваження, тим різноманітніші форми контролю.

2. За їх допомогою контрольні дії суб'єкта втілюються у певні зовнішні форми.

3. Самі ж форми контролю реалізуються за допомогою методів контролю та його заходів.

4. У нормативно-правових актах визначаються фрагментарно та нечітко, у зв'язку з чим ототожнюються з методами та заходами контролю.

5. Залежать від мети та завдань контролю, компетенції та повноважень суб'єкта контролю, видів контролю, предмету контролю та багатьох інших обставин.

6. Найбільш поширеними серед них є перевірка та спостереження, які досить часто визначаються як синоніми терміну «контроль», або використовуються під час його визначення. Варто відзначити те, що на відміну від перевірки, яка в окремих випадках передбачає втручання в оперативну діяльність підконтрольного об'єкта, спостереження такого втручання не передбачає, у зв'язку з чим носить профілактичний (превентивний) характер.

7. Деякі із них (службове розслідування, інспектування, інвентаризація тощо) мають суворо визначену процедуру реалізації, дотримання якої є обов'язковим для посадових осіб, що їх реалізують, деякі обираються суб'єктами контролю на власний розсуд але відповідно до наданих їм повноважень.

Як було зазначено вище, конкретна форма контролю залежить від мети та завдань контролю, компетенції та повноважень суб'єкта контролю, видів контролю, предмету контролю, які варто обрати критеріями (підставами) для їх класифікації. Приміром, якщо метою та завданням контролю є вивчення (ознайомлення) усіх напрямів роботи підконтрольного об'єкта, то використовується така форма контролю як комплексна перевірка чи комплексне інспектування. Якщо метою та завданням контролю є ознайомлення з одним напрямом діяльності підконтрольного об'єкта застосовується вибіркова перевірка.

Що стосується такого критерію класифікації форм контролю як рівень компетенції та повноважень суб'єкта контролю, то загальним правилом є те, що чим вищий їх рівень, тим більшу кількість форм контролю може застосувати суб'єкт контролю (перевірити діяльність підконтрольного об'єкта особисто; направити на підконтрольний об'єкт перевіряючих (відомчих, міжвідомчих чи приватних); витребувати звіти чи іншу службову документацію; заслухати інформацію про виконання; призначити експертизу тощо). За цим критерієм: форми контролю за діяльністю правоохоронних органів можна об'єднати у дві групи:

1. Загальні, які характерні для всіх суб'єктів контролю і до яких пропонуємо віднести такі: перевірку; спостереження; огляд; опитування; одержання пояснень чи іншої необхідної інформації; моніторинг; нагляд; аналіз; ознайомлення із статистичною звітністю; вивчення та аналіз матеріалів, які містяться в засобах масової інформації. Наприклад, однією із загальних форм контролю за діяльністю правоохоронних органів є вивчення та аналіз матеріалів, які містяться в ЗМІ, оскільки факти, що в них оприлюдненні, можуть бути підставою для проведення службових перевірок, розслідувань тощо.

2. Спеціальні, які можуть реалізувати лише деякі із суб'єктів контролю за діяльністю правоохоронних органів. До таких пропонуємо віднести: інспектування, ревізію, інвентаризацію, аудит, службове розслідування, експертизу, перевірку документів; направлення депутатського запиту та багато інших, які уповноважені реалізовувати лише деякі із суб'єктів контролю за діяльністю правоохоронних органів.

Форма контролю залежить від його видів (державний, міждержавний, самоврядний та громадський) та підвидів (парламентський, президентський, судовий, відомчий тощо). Приміром, для парламентського контролю характерні спеціальні форми реагування на порушення законності в діяльності правоохоронних органів: прийняття, зміна чи скасування законодавчого акту, депутатський запит, парламентське розслідування, парламентське слухання, депутатське звернення, згода на призначення тощо; для громадського контролю характерним є використання такої форм контролю як спостереження; для відомчого контролю – проведення службового розслідування.

Таким чином, під **формами контролю** за діяльністю правоохоронних органів пропонуємо розуміти зовнішній вираз контрольних дій суб'єктів контролю, найбільш поширеною серед яких є перевірка, окремі з яких мають суворо визначену процедуру реалізації (інспектування, службове розслідування тощо), і за допомогою яких суб'єкт контролю реалізує надані йому контрольні повноваження, а самі вони реалізуються за допомогою методів контролю та його заходів.